

- שאכן לעתידה קיים מתאם (קורלציה) חיובי בין השומן והמח"ש שבחלב, למה איפוא לסתור במחירי דברי חכמים אלה?
4. ואשר לביטול חשיבותם של הלאקטוז והשומן וההערצה המופרזת של חלבון: המתאר לעצמו יוחנן שבעתיד נאכל לבן, יוגהורט, אש"ל וגבינות שיכילו חלבון בלבד?
5. נכון שיש להתעניין בהעלאת תכולת החלבון בחלב או המח"ש, אבל לראות רק בכך את ה"הצלחה" למשק החלב?
- י. ע.

תערובת מלח-אורומיציין מצמצמת נזקים בעדר הצאן

מדו"חים המתקבלים לאחרונה מנוקדים מתקבל הרושם שתערובת מלח-אורומיציין, המוגשת לכבשים בשיעור של 20 מ"ג אורומיציין ליום הינה בעלת השפעה נפלאה לצימצום האבידות בעדר. משך תקופת ההגשה של תערובת זו לעדר נמצא כי שיעור ההפלות פחת לכדי 50 אחוז, מספר האבידות בעקב שילשולים פחת ב-75 אחוזים, כן פחתו מקרי המאסטיסיס, הרעלות הדם ברחם והפרעות בכלי הנשימה. גם תנובת החלב של הכבשים עלתה, כנראה הודות לבריאות כללית משופרת. פטם-טלאים אחד, אשר היה רגיל ל-3 אחוז אבידות במשלוח הטלאים לשוק, נוכח בירידה עד כדי רבע האחוז בס"ה כאשר הגיש לטלאים במשלוח (2,000 במספר) תערובת מלח-אורומיציין. מבחני יציבות העלו כי התערובת מקיימת את פעילותה משך 30 יום לכל הפחות, אולם בדרך כלל מכינים תערובת טרייה מדי 2-3 ימים, ומעדיפים להכינה טרייה מדי יום ביומו. כבכל המקרים האחרים של הגשת תערובת מלח-תרופה, יש לוודא בבירור שהבהמות אינן מקבלות מלח ממקורות אחרים. על ידי כך מעודדים אכילת התערובת של מלח עם תרופה.

ובכן, מהו הגיל המתאים ביותר להמלטה הראשונה?

עגלות תאומות מונוזיגוטיות שימשו במשך שש השנים האחרונות לצרכי ניסוי מעניין שנערך בצרפת, לשם בירור השפעותיו של הגיל בהמלטה הראשונה על תנובתן של פרות חלב. ההפרש בגיל בעת ההמלטה בין התאומות נקבע לשנה אחת. מבכירה אחת, איפוא, מכל זוג תאומות המליטה במועד מוקדם, בעוד שאחותה התאומה המליטה שנה לאחר מכן: ההמלטות כוונו לאותה עונת שנה, כך שהשפעות העונה סולקו. התוצאות שנאספו מחמישה עשר זוגות כאלה אשר המליטו בגילים של 27 ו-39 חודש מראים כי תנובת התקופה הראשונה נפלה אצל המקדימות ב-25 אחוז מזו של המאחרות, אולם כלל התנובה בגיל מסויים של הפרות, עד לתום תקופת החליבה השלישית, היה לטובת המקדימות. בגיל של חמש שנים עלתה התנובה הכוללת של המקדימות ב-30 אחוז על זו של המאחרות. הניסוי נמשך עדיין ובסופו של דבר תושווינה תנובות החיים של שתי הקבוצות. לעת עתה נראה כי אין ספק שהמלטה מוקדמת הינה כראית יותר. מנקודת ראות זו כדאי לך לשקול עתה את מועדי ההרבעות של מבכירותיך.

בתיקול ממרחקים

הפעם לא מארצות-הברית. ב"הוארד"ס דיירימן" מ-25 בספטמבר 1961 אנו קוראים שבעתוני אוסטרליה נאסרה כל פירסומת על דברי מאכל שכאילו משפיעים לטובה או לרעה על מחלות-לב, וזה — כתוצאה מתלונת מועצת הייצור האוסטרלית נגד יצרני המארגארינה. הרשימה הנ"ל מסתיימת במלים אלו: "...בהתחשב ב"עם-הארצות", השוררת בארה"ב בענייני תפריט המזונות והשפעתו על מחלות-לב, הרי יש לקדם בברכה את התקדים שנקבע ע"י האוסטרלים".

ובארצנו מה המצב? הגנו עדים לכך שבתי החרושת הישראליים לשמנים וכדומה מפטמים באין מפריע את ציבור הקוראים בכל מיני "אמיתות מדעיות" שביסוסן הוא עדיין מפוקפק ביותר. כל בור מפתח כאן "תורות" על נזקן או תועלתן של "חומצות שומניות רוויות ובלתי-רוויות", מן החי או מן הצומח, מבלי להבין דבר בכל אלה. אכן — חצי השכלה גרועה מחוסר השכלה! אל נחפלא איפוא אם בקרוב ישאל הסועד במסעדה: מהו "המספר היומיומי" של השומן, בו סוגנה הקציצה?

הגיע הזמן שגם אנחנו נלך בעקבות האוסטרלים.

יוחנן הנדל

חולדה, כסלו תשכ"ב